

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállás:

Külöb-monostortutza 1868. sz.

Kiadó hivatal:

Középutca, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-szor 7 kr., 2-szor 6 kr., 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetések felvételnek Bácsban Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasenstein és Voglernél (Wollzeile 9. sz.).
Pesten: Zeisler M. hirdetés felvételi irodájában (Grosse Feldgasse Nr. 30.)
Nyititári cikkek sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez czímzendők.
Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

Megjelen e lap hetenkint háromszor, u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délel.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, félévre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Előfizetési felhívás

„K. KÖZLÖNY”

ápril—juniusi évnegyedére.

A „K. Közlöny” előfizetési ára:

Egy évre 12 forint o. ért.
Félévre 6 „ „ „ „
Évnegyedre 3 „ „ „ „
Egy órá 1 „ „ „ „

Az előfizetési pénzek kiadó Stein János-hoz (bel-középutca Stein könyvkereskedése) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Pest, márczius 16. 1868.

A szász burocracia és az ifju szász párt.

Közelebből méltó figyelmet ébresztett, egyfelől a szász egyetem hattyudala, azaz: azon fölterjesztések, melyeket ezen gyűlés a szász ispán nyugalmasztatása következtében, az: uralkodóház és országgyűléshez intézni jónak látott; másfelől a szebeni ifju szász párt programja.

Az első tekintetben sem véve a történeteket, mintha a magyar király meg sem koronáztatott volna, mintha a törvények megtartására hitét le sem tette volna, mintha a szebeni octroyált tartományi-gyűlés határozatai meg sem semmisítették volna, mintha kormányunk nem is volna felelős, s mintha a dualismus és felelős kormányrendszer nem is lennének életbe léptetve, még ma is azt kívánná a magyar korona tanácsosaitól, hogy azon, legalább a királyföldre nézve, a Schmerling-Nádasdy-féle octroyált alap megtartását javasolják a magyar királynak; míg az ifju szász párt programjában az 1848-diki alapot fogadja el.

Késégen kívül minden alkotmányos érzelmű erdélyi honfi teljes diadalt óhajt az ifju szász pártnak, a megcsökönösödött szász burocratiák felett.

Miután azonban a szász burocratiának a népre gyakorolt befolyása még csak megingatottnak, de nem megdöntöttnek tekinthető, s miután az ifju szász párt eszmecserére hívja fel elvrokonit; szabad legyen nekem is az említett okmányokra vonatkozó igénytelen nézetemet elmondani.

Azon legkevésbé sem csodálkozom, hogy a szász egyetem többsége, mint az erdélyi szász burocracia méltó képviselője, szorult szívvel nézte, a szász burocracia leáldoztatását, s nehezen vált meg azon teremttől, hol évek során át, oly jogtalan befolyást gyakorolt Erdély sorsára.

De azon csodálkozom, hogy midőn Schmidt Conrád úr nyugalmasztatását megtudták, mindenfelé keresték az okot s eszökbe nem jutott a nyugalmazott ispán úr két rendbeli nyilatkozata, a midőn t. i. azt mondotta, hogy a multakért még vagyonekezelés tárgyában sem lehet senkit sem kérdőre vonni, s a midőn szóba hozatván a nemzet vagyona számadásai körüli mulasztások, erre a szász székek és városok házi pénztárai hanyag kezelésével válaszolt — szóval valahányszor a bor árát kérték, kitérőleg felelt.

Leginkább csodálkozom pedig azon, hogyan hitethették el magokkal az illető urak azt, hogy ők egy néhányan, ott Magyarországon egy szögletesekjében, képesek lehetnének a parlamentáris kormányrendszerrel ellenkező burocraticus rendszert továbbra is fenntartani.

Merőben helytelen felfogás tehát az, a midőn az állítatik, mintha a szász ispán elmozdításával a királyföld municipalis jogai megcsönkítése czéloztatott volna; még kevésbé lehet ezt a szász egyetem által 1863-ban fölterjesztett községi rendszer meg nem erősítésével hozni kapcsolatban.

Ha a szász egyetem az általa tervezett községi rendszert oly jónak és czélyszerűnek tartotta, miért nem hozta a formulázott szabályokat nyilvánosságra, hogy azok nyilvános vitatkozások útján törek volna magoknak útát. Hiszen tudhatták, ha csakugyan tudni akarták, miszerint az ország gyűlése úgy,

mint a miniszterium, a szabadelvű községi rendszer mellett nyilatkoztak.

Miért kívánják e helyet a szász burocrata urak a miniszteriumtól azt, a mit alkotmányos állásunknál fogva nem lehet, t. i. hogy ily az egész ország közigazgatásába vágó kérdésben, az ország gyűlése közbejött nélkül határozzon, és pedig egy oly terv alapján, mely az országgyűlés előtt merőben ismeretlen, s ezen felül a centralistico-burocraticus rendszer alatt készült.

A szász ispán elmozdíthatatlanságát illetőleg elegendőnek tartom az 1848-ki kolozsvári I. t. czikk 4-dik §-ára hivatkozni, mely szerint mindazon közigazgatási hivatalnokok elmozdíthatatlansága el van törölve, kiknek ki-nevezése a kormánytól függ. Már pedig a szász ispáni állomás betöltésénél a kijelölési jog a népé, a kinevezés joga pedig a kormányé.

Különös aggodalomra való okot látnak az illetők abban, hogy a belügyminiszteri rendelet oda látszik mutatni, miszerint a szász ispáni állomás betöltése módjával intézkedni kelle az ország gyűlésének.

Azt hiszem, hogy a legtelibb vérű szász burocrata sem lenne képes bebizonyítani azt, hogy a közigazgatás szervezése a Királyhágon innen úgy, mint túl és így a királyföldre vonatkozólag is, az országgyűlésé jogai és teendői közé tartozik.

Ebből aztán önként következik, hogy miután a szász ispán egyszersmind a közigazgatás élén áll a királyföldön, ezen hivatali állomás betöltése módjával, s annak a felelős kormányrendszerhez való alkalmazásával, az országgyűlésnek hova-hamarább intézkedni kell.

Köztudomás szerint említették a szász követeknek az 1848-diki kolozsvári országgyűléshez az unio t. cz. hozatala alkalmával beadott emlékirata.

Ez emlékiratot némelyek oly conditióknak hirdetnek, a melyek mellett az unio t. cz. a szász képviselők által elfogadtatott.

Olvassa el bárki magát az okiratot, ott van az 1848-ki kolozsvári országgyűlése iromány-könyvében a 39. szám alatt, s meg fog győződni, miszerint az nem conditiókat foglal magában, hanem petitiókat, s hogy azok felett határozni éppen a közös hongyülés van hivatva u. m. az említett okmány felirata következő:

„Szászok emlékirati óvások kiváltságai-
knak az unio által lehető veszélyezése ellen.” — A végén pedig maga a kérelem következőleg van formulázva: „Ennélfogva bátrak vagyunk ez emlékiratot a tks. K. K. és R. R. eleibe terjesztvén, az örök igazság, a bennünket századokig összefűzve tartott testvéri kötelékre hivatkozva, a tks. k. k.-kat és rendeket felszólítani arra, hogy méltóztat-
sanak a szász nemzet ezen törvényes kívánatait az illető bizottmányoknak által adni, azon tiszta meghagyással, miszerint a fennebbi jogok biztosítására a legközelebbi constituáló magyar hongyülés eleibe, egy külön oly törvényjavaslatot terjesztszen, melynek alapján az említett hongyülés a szász nemzeti helyhatóság viszonyát a közállamhoz meghatározza és t. czikkileg biztosithassa.”

Annak bebizonyítására, hogy a különböző nemzetiségek s vallások jogai biztosítottak az 1865-ki és 1867-ki trónbeszédekhez folyamodnak, holott azok már az 1848-i törvényekben biztosítva voltak, s bizonyára a lutherána vallás autonómiáját sokkal nagyobb tiszteletben tartották az országgyűlésen, mint Schmerling lovag úr, s azon szász burocrata urak, kik a Schmerling-féle centralisatio alapján, a nevelésügy centralisatióját is elfogadták.

Általában feltűnő az, hogy éppen azon szász burocrata urak féltik a királyföld municipalis jogait, a szász nemzet szabadságát, a vallás autonómiáját a magyar miniszteriumtól és országgyűléstől, kik Stadion idejében a szász ispáni hivatal eltörlésén meg nem botránkoztak, s a centralisticus rendszer keresztülvitelében oly készséggel segítették a kormányt, teljes mértékben hódolva az e czélra intézett octroyáknak.

Nem, tisztelt burocrata urak, önkép-
pen a valóságos municipalis szabadság életbe-

léptetésétől, azaz: a burocraticus rendszer megszüntetésétől félnek.

Atmenve már a fiatal szász párt programjára, örömmel constatólom, hogy az a hongység elvét és az 1848 ki unio t. czikket fogadja el alapul. Helyesnek tartom azt is, miszerint megállapodásokat nem végleges programnak nyilvánítják, hanem kölcsönös eszmecserére hívják fel vidéki elvrokonoikat, mert ideje már, hogy a különben müvelt erdélyi szász nép a nagy politika ügyeivel is foglalkozzék, s bizonyára nagy szolgálatot teszen az ifju szász párt nemzetének, a midőn azt öntudatra ébreszti.

Éppen ezért a program részleteibe bele szólni most még nemcsak időelőttinek, hanem indiscretiónak is tartanám, s ennél fogva csak pár általános észrevételt koczkiázatok.

A programba foglalt kívánságok két-félék, t. i. olyanok, a melyek kiválólág szász nemzeti s vallásos jogokra vonatkoznak, s olyanok, melyek elválhatlan kapcsolatban vannak a közigazgatás, igazságszolgáltatás és a municipiumok szervezésével. — Az elsőbb rendbeliek kirekesztőleg a szász nemzet által intézendők, míg a második rendbelieket csak a közös hongyülés intézheti el, a hongység és polgári jogegyenlőség alapján.

Részemről mind a szász nemzetre, mind az államra nézve helyesebb eljárásnak azt tartanám, ha ezen kétféle természetű tárgyak határozottan elkülönítenének egymástól, mert csak így lehetne a szász nemzetet s lutherána vallást az állam illetéktelen befolyásától megmenteni, s csak ez esetben nem lehetne attól félni, hogy a királyföld az államban külön állammá váljon.

Azonban hadd fejlődjék az ifju szász párt által megmozgatott szász közvélemény, nem lesz bizonyára lehetetlen, sőt talán nehezebb sem, hogy a szász nemzet a lutherána vallás önállása csorbitása s a királyföld municipalis szabadsága koczkiázatása nélkül oly intézkedések történjenek, melyek által az 1848-ki törvények, melyek által az 1848-ki törvényekben kimondott államegység és polgári jogegyenlőség elvei is fenn fognak tartatni.

Id. gr. Bethlen János.

Helyszínelési eljárás és telekkönyvezés.

A „Magyar Polgár” 33. dik számában ezt olvastam: Városunkban, a napokban kezdődött meg a helyszínelés; a helyszínelők, a telek mekkorását, fekvését, hogy mily jogezimen biratik az, a tulajdonos által; továbbá, hogy a birtokra, hol és minemű összeg van terthikppen betáblázva, jegyzik fel. Sokan ez utóbbi esetre, mely önkéntes bevalláson alapszik, tévedésben vannak s tán vonakodnak megtenni, holott ez intézvény csak hitelünk s kereskedelmi forgalmunk szilárdítására szolgál; a terhek pedig az ugynevezett nyilván-könyvekben úgy is ki vannak mutatva.

Azon kérdést, mennyi alapossággal bírhat a „Magyar Polgár” fennírt jó szándéku figyelmeztetése? hogy helyesen lehessen bírálai, arra birt, hogy a telekkönyvi rendeletek szabályainak után-kutassak; nem ugyan mint tüzerkedő vagy szak-értő, hanem mint magán birtokos, kinek érdekében áll, az Erdélyben megkezdett helyszínelésről és telekkönyvezésről magam mikénti tartása végett es-
meretet szerezni, mely kutatásaim az alábbi észre-
vételekre vezettek.

A telekkönyvezésnek feladata nyilván-könyvi jogokat alapítani; bizonyítja ezt a telekkönyvi rendeletnek szelleme és tartalma, mert az nem egyéb-ről intézkedik, mint nyilván-könyvi jogok szerzéséről, átváltoztatásáról, megszüntetéséről, t. k. r. §. 3. 77. 59. a birtok viszonyoknak, a birtokon fekvő terheknek kitűnése, a telekkönyv beállításának eredménye, mely biztosítja a hitelt, emeli a kereske-
delmi forgalmat.

A telekkönyv a magyar institutiókban az ősi-ség fennállása miatt nem foglalhatott helyet, mert elveivel egybe nem fér; ugyanis tulajdon mindenki, hogy a magyar nemes, őseiről örökölt birtokait, örök áron el nem adhatta, s ha eladta vagy zá-logba tette — az örökös egy levéltárban megta-lált füstös vagy moly ette okmányon — több évtize-dek lefolyta után is kiperelhetette; midőn evel szem-ben, a telekkönyvezés által alapított nyilván könyvi jog, lényege éppen abban áll, hogy a fekvő jószá-gokat terhelő követelések, ha azok a telekkönyv-nek beállítását megelőző hirdetvényi határidő alatt a telekkönyvi hatóság eleibe be nem jelentettek,

oly harmadik személyek kárára, kik a hirdetvény hatályosságának kezdete napjától fogva a telek jegyzőkönyvekbe foglalt bejegyzések alapján, a nyilván-könyvi jogokat megszerzezték, többé nem érvényesíthetők t. k. r. §. 3., hanem minden ily esetben szavatossági kereset állana elé, még pedig azon személy ellen, ki a terhelt birtokot azon ter-
hével, melyet ő vagy elődei raktak rá, a harma-dik kezére adta; mely igen is, nagyon veszedelmes lenne, oly esetben, ha a kártérítéssel kötelezett va-gyontalansága miatt, a kártérítést, nem teljesíthetné.

Ez a legfőbb érdek és figyelem pont a telekkönyv beállításánál, mely szükségessé teszi az éber őrködést arra, hogy maga idejében a követel-
lésre jogosítottak, a fekvő birtokok irányában őket jogosón megillető minden követeléseiket bejelenték, melyet a helyszínelési munkálatok bevégzése után, midőn azok a telekkönyvi hatóságnak a telekkönyv beállításba végett át fognak adni, a hirdetvény tar-talmából bővebben meg fogjuk érteni.

Az ősiesség eltörlésével a zálog-birtok (pignus) úgy az urbéri viszony megszüntetésével elenyész-vén a telekkönyv beállítását gátló akadály; az osztr. polg. t. k. életbeléptetése alkalmával, csak-nem egyidejűleg megjelent az 1853. apr. 18-kán kelt miniszteri rendelet, melyre a telekkönyvi nyilt-paranosot életbeléptető 1855. decz. 15-kén kelt mi-niszteri rendelet hivatkozik, s ezekből áll lehet lát-ni, hogy a telekkönyvezés eleinek alapját, az osztr. p. törvényben lehet feltalálni, p. t. k. §. 322. 443. 451.; sőt maga a magyarhoni telekkönyvi rendelet — bár ha Magyarországon az osztr. polg. törvénykönyv hatályaon kívül van helyezve — több helyeken az osztr. p. törvénykönyvre és perrendtar-tásra hivatkozik §. 148. 154., melynek okát abban lehet feltalálni, hogy maga az országbírói értekez-let átlátván azt, hogy a telekkönyvek kérdése, a jog- és vagyonsbiztonságával s azon alapuló közhi-tellel elválhatatlanul szoros kapcsolatban áll, az osztr. kormány által behozott és 1855. decz. 15-én hatályba állított telekkönyvi rendeletet, noha figyel-mét ki nem kerülte, hogy egy kevésbé bonyodal-mas rendszer czélyszerűbb lenne az országbírói ér-tekezletben látható okokból, a végleges codificatioig, megtartandónak véleményezvén, azt némi módosi-tásokkal az ideigl. szabály XII. fejezetében tör-vény gyanánt megállította s megtartotta az osztr. polg. t. könyv. mindazon rendeleteit, melyek a te-lekkönyvi nyiltparanoscsal kapcsolatban állanak.

A telekkönyvi törvénynek lényege, dióhéjba szoritva, ezekből áll: a birtokjog azt illeti, ki a telekkönyvbe, mint birtokos, be van jegyezve, ált. p. t. k. §. 322., az ingatlan dolgok tulajdonával, a nyilván könyvekbe bejegyzett terhek is átvételnek, ki e könyvekkel meg nem tekint, hanyagságáért la-kol; az előbbi tulajdonos elleni más követelések és igények, melyek a nyilván-könyvekbe be nem je-gyezettek, az új szerzőre át nem szállanak, ált. p. t. könyv. §. 443. A telekkönyvbe bejegyzett in-gatlan javakra csak azon jogok kelezethetnek be vagy jegyezethetnek elő, melyek törvényes fogal-maknál fogva dologbani jogok, vagy melyek a do-loghozi jogok közé tartoznak ugyan, de a telek-könyvbe bejegyzés által a törvényben meghatá-ro-zott dologbani jog minőségét nyerhetik, t. k. ren-delet §. 63., mint elővásárlási jog, bérleti jog, ált. p. t. k. §. 1073. 1095.

A telekkönyv beállítására szükségessé az elő-munkálatok, ezeknek tárgyait teszik a helyszí-nelés, továbbá a telek jegyzőkönyvek szerkesztése és hitelesítése.

A helyszínelésre vonatkozólag, az 1853-ban sept. 16-kán kiadott utasításban, mellözve a többeket, ezeket lehet olvasni: A telekkönyvi biz-tos tollnokaival az illető járásba kimenvén, minde-nekelőtt az adó telekkönyvben előfordult részlet-számokat, az ugynevezett részlet-laistromba, dülők szerint felvételi, és az egyes birtok ivéken keresz-tül menvén, minden egyes részlet-szám mellett a birtok ivszámát hozzá jegyzi, a mellékelt minta szerint, miből egyuttal kitűnik, ha valjon minden egyes szám a birtok ivben felvétellett-e vagy nem? továbbá

A helyszínelés minden községben, a dülők földtől fekvése szerint, és pedig úgy történik, hogy az első részlet-számmal kezdetik. A községi birtokiv felolvasásakor, ha megjegyzések tételnek, ezek a jegyzőkönyvbe felveendő; a helyszínelés-kor egyszersmind a birtoklasi jogok is tisztába ho-zandók, és szükség esetében a felmutatott okmá-nyok és igazolványok alapján meghatározandó, ki legyen mint birtokos bevezetendő; megjegyzendő azonban, hogy ez alkalommal csak a tényleges birtoklasi viszonyok minden jogi kérdés eldöntése nélkül, veendő figyelembe, az igénylőfel megjegy-

zései röviden feljegyzendők, utasítván ez, hogy azon ügyek későbbben lesznek eldöntendők.

A telek jegyzőkönyvek szerkesztésére és hitelesítésére vonatkozólag, az 1855-ben febr. 26-án kelt utasításba, mellőzve többeket, ezeket lehet feltalálni, a meglevő helyszínelési jegyzőkönyvekből, a telek jegyzőkönyvek szerkesztendők és az utasításba körülírt módon és minta szerint kiállítandók, mely bevezetve, a megírt módon hitelesített helyszínelési összes munkálatok a beadott okmányokkal, melyek a telek jegyzőkönyvekhez fűzendők, átadandók a telekkönyvi irodának, hol azok a nyilvánosságnak közmegejtekintés végett feltártnak, itt elvégződve az elmunkálatok, kezdődik a telekkönyvezési szoros értelemben vett eljárás, melynek két része van.

Az elsőnek tárgya a telekkönyv beállítás, és tartalmazza a telek jegyzőkönyvek közzétételét és a hirdetővényi határidő alatti bejelentések folytán előforduló ügyletek miélti kezelését.

Melyre vonatkozó gyakorlati eljárás röviden előadva, abból áll; hogy mindazon személyek, kik a telek-jegyzőkönyveknek hitelesítések már léteztek, vagy legfőbb a hirdetővény hatályosságának napja előtt szerzett tulajdon, zálogbirtok vagy haszonbéri jognál fogva, akár a fekvőségek megjelölése, akár a jószágrészek összeállítás, vagy a bejegyzett birtokviszonyok kinyomozása tekintetében valamely kiigazítást, kiegészítést, bejegyzést, hozzájegyzést, vagy átjegyzést igényelhetnek; azon birtokoknak részletszámait a telekkönyvi irodában feltárt helyszínelési munkálatokból kikutatván, azokra vonatkozó bejelentéseiket a telekkönyvi pátenstben körülírt formáság szerint igazoló adatokkal, okmányokkal felszerelve, a telekkönyvi hatóságnak, a hirdetővényi határidő lejártá alatt, mely rendszeren nyolcz hónapra szabatik, és meghosszabbításának helye nincs, beadják; a hatóság azon bejelentett igényeket tárgyalás útján constatirozza, a megtámadott vagy igénybe vett jogok felett határoz, tulajdoni, birtokállási és teher lapokat állít; de ezen bíraskodás tere csak annyira van körvonalozva, a mennyire a nyilvánkönyvi jogok megállapítása terjed, tudniillik: constatirozni a bejelentett igényeket, az észrevett és bejelentett hibákat kijavítani, és azok nyomán a telekkönyvi bejegyzéseket fajai szerint végezni; de másnemű, bármi czimű jogkérdés, csak az illető bíróság előtt és peres formáság útján jár le, s a mint a jog érvényre emelkedett ítélet hangzik, a telekkönyvi bejegyzések, vagy kitérölések a szerint végeztetnek, még pedig hivatalos átírásra, § 60, vagy felek kérései következtében, §. 67. t. k. r.

A második rész: tartalmazza a beállított telekkönyv vezetését, folytatását és oly ügyletekre vonatkozik, melyeknek tárgyait illető jogok, bírósági ítéletek, hatósági végzések; továbbá felek által bíróság előtt kötött egységek által köz-vagy magán-okiratokba, felek szerződő leveleibe constatirozva vannak; s a telekkönyvi hatóság eleibe csak annyi tartozik, hogy bírálja meg, vajlon azon okmány, melynek alapján a bekeblzés, vagy előjegyzés kéri, bir-e azon kellettel, melyet a törvény megkíván, és vajlon azon jog, mely telekkönyvezetési kéretett, olyan-e, hogy nyilvánkönyvi bejegyzés tárgyát tehesse; továbbá, foglalkozik ezen második rész kitérölési keresetekkel is.

A telekkönyvezésnek felül megírt szabályai nyomán az alábbi észrevételekre jut el a kutató. 1-ör a helyszínelési elmunkálat hatásköre csak a birtoklasi tényleges állapot constatirozására van szorítva; 2-or birtok-czim igazolásaira, védelmi okmányok előadására csak akkor van szükség, ha a birtok valaki által megtámadtatik; 3-or nagy előny, ha a helyszínelés alkalmával a megtámadott fél kivívhatja, hogy a birtok-állapot az ő nevére irassék; mert a támadó szorul azon helyzetbe, hogy bejelentési igényeivel a hatóság előtt fellépjék, valamint nagy előny az is, ha a felek közmegállapodásával az elmunkálatok stadiumában, a kérdés a felek bejegyzése alapján eligazítódhatik, mert ezáltal menekül mindkét fél azon kellemetlen eljárásról és méltatlan költségtől, melyet a bejelentési, illetőleg igazolási perek vonnak magokkal, melyből a birtokos azon tanulságot meritheti, hogy igyekezzék az authenticatiokor vagy személyesen, vagy biztosra által az észrevehető hibákat, a felmerülhető versengési kérdéseket kiigazítani; mert a hirdetővényi határidő alatti kutatásokkal, igény-bejelentésekkel, hibák kiigazításával kevesebb baja leendő, vagy éppen kikérülheti azokat.

Ezen ösmertetett előzmények és vezérszálak után, ha bíráljuk, a „Magyar Polgár“ jószándéku fenn megírt figyelemztetését, nem nehéz dolog lesz átlátni, hogy, bárha a helyszíneléssel foglalkozó biztosságnak kötelessége a bejelentett terheket, igényeket az igény igazolására, vagy a megtámadott birtok védelmére beadott okmányokat, jelentéseket a jegyzőkönyvbe, az utasítás szerint, bevenni, beírni; de ennek nem lehet azon széles értelmet tulajdonítani, hogy a helyszínelő biztosság maga szólítsa meg a birtokost, hogy adja elé okmányát, fedezze fel terheit, mutassa ki, mi czimen jutott birtokához? mert ez nem lenne egyben erkölcsi kényszerítésnél, a mi visszahatást, ellenszenvet szül, kivált oly birtokos előtt, a ki tudja az 1853-diki szept. 16-iki utasításnak fennidézett tartalmából,

hogy jogvédelemre, igazolásra csak akkor van szükség, ha van igénylő és megtámadott fél, a ki tudja, hogy a helyszínelés alkalmával, ha a felek ki nem egyeznek, csak a birtoklasi tényleges viszony döntethetik el, a jog kérdése nélkül; hogy az igénylő fél jogi kérdései csak a telekkönyvi hatóság előtt eligazíthatók, mennyivel természetesebb következtetés az, hogy a telekkönyvi eljárással, helyszínelési utasítással ismeretlen birtokosba bizalmatlanságot, aggodalmat, vonakodást kelt fel a tudakozódás; mert elég tanulságot merithetett bár melyik birtokos; óvakodni a birtok megtámadásoktól, úzérkedőktől, igénylőktől, kivált ha volt alkalma tapasztalatot meríteni, hogy mennyi alaptalan- és bosszantóság, méltatlan perköltséggel lehet találkozni, a telekkönyvezési alaptalan igény bejelentéseknél, s mily könnyen találkozhatik oly eseménnyel is, hogy birtok-versengés esetében azon kérdés igazittatása, hogy a versengő felek közül melyik nevére jegyeztessek a birtok-állapot, tetemes pénzkiadásokat vonjon maga után, melyhez hasonló eseteket, ha utánkutatna az ember, feltalálni nem nagy fáradságába kerülne. Ha a kutató kérdezősködés helyett így szólana a helyszínelő, az illető telek- és földbirtokoshoz: azt tartja utasításunk, hogy a jószágon fekvő terheket és jogigényeket a telek-jegyzőkönyvbe írjuk be; hogy ezt el lehessen érni, figyelmeztetem önt, hogy ezt önkényesen felfedezni s jegyzőkönyvre adni saját érdekében fekszik; mert ha azt elmulasztja, hitelezője vagy a telekhez jogot tartó, ha az létezik, meg fogják tenni; jelesen érdekében fekszik a követelő féllel egyetértve igazítani ha lehetséges, hogy a követelést kitisztázva lehessen bevenni a hitelesített jegyzőkönyvbe, mert így a követelés vagy versengés alatti birtok kitisztázva adatik által a telekkönyvi irodának; különben ha ezt elmulasztja, azon kellemetlenségnek leszen kitéve, hogy majd a hirdetővényi határidő alatt, a követelésre jogosított fél bejelentése nyomán költség peres tere sodortatik; bizonyosan szívesebb fogadtatásban részesülne, s jó szándéku figyelmeztetése öszinte készségre s visszhangra találva!

Nem kell mély belátás megjósolni azt, hogy majd midőn az elmunkálatok bejegyzése után arra kerül a sor, hogy a fekvő birtokok bejegyzésébe becsuszott hibák kinyomoztassanak, hogy az észrevett hibák kiigazittassanak, a birtokok irányába támasztható követelések, azokra fektetett terhek bejelentessenek a hirdetővényi határidő alatt, nem foguak hiányzani úzérkedők, kik terjeszteni fogják, hogy a bejelentések felszerelését végett szükséges a megyebeli minden helységeket azoknak határain helyszínelni, minden külön részlet-számmal jelelt birtokrészeket, melyek a bejelentések tárgyat képezik, összejárni, azokat a helyszínelési ténnyel a helyszínelő egybe venni; hogy a telekkönyvezés, a nyilvánkönyvi jogok alapításán kívül még igen fontos másnemű jogi kérdésekkel is foglalkozik, melyeknek igazítására, ha szakavatott egyének nem alkalmaztatnak nagyfontosságú örökösödési s tényleges birtok- és zálogváltó jogok fognak áldozatul esni; holott a telekkönyvezési eljárás dióhéjba szorítva, a fennebbiekben felfejtettekkel áll; s jelesen a bejelentéseknél, azok tárgyalásainál, s az igazolásra utasított keresetek vezetésénél s folytatásánál szükségesek, kiválólag a szakértő ügyvédnek alkalmazása, de a felszereléshez szükséges adatok kikeresését s a becsuszott hibák kinyomozását végezhetik magok a birtokosok, vagy azoknak gazdaszítzjai, meghatalmazottjai, kik a jószágokkal leginkább ismeretesek. Mindezeket telekkönyvi pátenstből nem nehéz átlátni; valamint meggyőződést lehet meríteni arról is, hogy a hirdetővény alkalmával szükségesé válandó bejelentések felszereléséhez megkívántó telekkönyvi részlet-számok kiírása végett nem leendő szükség a helységeket s minden darab földet költségesen beutaztatni, mert azon számokat a telekkönyvi irodában a helyszínelési munkálatokból ki lehet írni; és a helyszínelő ki-szállás csak akkor válnék szükségessé, ha a térrajzból nem lehetne bizonyítani, hogy melyik telekkönyvi részlet-szám jeleli a bejelenteni való birtok valóságát.

A multból lehet következtetni a jövőndőre; emlékezzünk vissza azon időre, midőn az urbéri birtok- és dzéma-vesztések kárpótoltatására vonatkozó pátensek megjelentek, hányan nem hirdették úzérkedők, hogy az urbéri vesztések bejelentése végett minden helységet be kell utazni, minden kárpótálás alá tartozó darab földet meg kell a helyszínelő vizsgálni, felmérni, a bejelentéseket, s a szobákban a birtokosok summariumaiból állították ki, s hányan nem adóztak méltatlan pénzkiadásokkal az úzérkedőknek; tanulmányozni szükséges a telekkönyvi institutiót, hogy abból folyó ügy kezeléséről helyes ismeret legyen szereshető; különben a birtokos nem kerülheti ki, hogy mulasztásáért méltatlan pénzkiadással ne lakoljon.

t. s.

Tót mozgalmak.

Mint figyelemreméltó mozzanatait egy bizonyos factió működésének, ide igtatjuk a következő tót hangokat.

A „Szlóvenski Noviny“ márcz. 10-diki száma ekkép állapítja meg programját:

„A dualismus, mint Ausztriának, de különösen mint Magyarországnak államformája, semmi

életzalogot nem foglalván magában, kárhóztatandó.

Csakis a foederalismus az, mely ugy a haza fenntartásának, mint a teljes szabadság biztosításának, s a nemzetek egyenjogúsításának megfelel.

A „Szlóvenski Noviny“ már előbb a tót memorandumban követelt „Okoliet“ elvetik, s a foederalismus alatt a megyéknek nemzetiségek szerinti kikerekítését, azok autonomiáját, s az alsóbb és felsőbb tanodák alájuk rendeltetését értik.

Democratia, azaz: egyenlőség, szabadság és egyetértés a jelszavunk, s Kossuth és Szilágyi Virgil apostolaink.

E mellett solidaritást kívánunk az osztrák szlávokkal, együttartást a magyarokkal (Két urnak rosz szolgálja! Szerk.) s minden szabadságot támogató hazafival.

Jaj! hogy ha Deák politikája meg nem talál buki! Azért támogassák a tót választók a baloldali jelöltjeit.

A pestbudai „Vjedomostje“ március 10-diki számának Kriván tájáról kelt levelében a szepes-megyei 21 kérvényező község példáját mindannyi tót község szívére köti, s általuk egyszerre és rögtön utázkodónak mondja. A szepes-megyei községek élő bizonyossága annak, hogy a szentmártoni memorandum elvei iránti kegyelet még nem halt ki a tót nemzetből.

Az oly fictió, mint a milyent a Kárpátoktól Adriáig terjedő magyarságról alkotnak, meg nem ingatják a nemzetiség egyenjogúságában való hitet.

Az országgyűlési albizottmány törvényjavaslata a nemzetiségek egyenjogúsítása dolgában igazságtalan: a magyarság hegemoniáját czélozza.

Azért a tót népképviselők fogadják el kiinduló pontul a szentmártoni emlékiratot, s a szepes-megyei 21 község kérvényét.

Magának a szentmártoni memorandumnak tartalmát a következő pontokban állapítja meg a prágai „Narodni Pokrok“ egyik pesti levele.

1. A tót nemzetnek személyisége és nyelve positiv törvény és koronázási hitlevél által biztosítandó.

2. Szükséges ezért, hogy az általa népesített területek külön területnek ismertessenek el, s hogy ebben a megyék nemzetiségek szerint kerekíttessenek ki.

3. E területben csak is a tót nyelv használ-tassék mint hivatalos, egyházi és iskolai köznelv.

(P. N.)

Levelezés.

Kolozs megye állandó bizottmányának évnegyed gyűlése tegnap, azaz, március 23-án nyílt meg, melyet is főispán gróf Eszterházy Kálmán ö méltósága következő beszéddel nyitott meg:

Tisztelt bizottmány!

Az alkotmányos fejlődés küzdelmes korszakában minden tényező józan és buzgó öszseműködésével érhető csak el a nemzet által jogosan kitűzött cél, s azt hiszem, hogy ez érzettől áthatva gyűltek össze önök, Uram! jogaikból folyó kötelességüknek eleget tenni, hazánk s megyénk előmenetelére irányzott lendületet adván munkakörünknek; örömmel üdvözlöm azért a tisztelt bizottmányt évnegyed gyűlésében és tanácskozásainak vezetésében bizalmas és hathatos támogatását kiérdemelni igyekezőndek.

Az utolsó ülés óta lefolyt idő is meghozta örvedetes gyümölcseit az alkotmányos kormányzatnak, a megye közönségéhez intézett leiratai a kormányának és a tisztikar jelentései tudomására fogják hozni azokat a tisztelt bizottmányoknak. Az intézkedéseknek egész sora tárul fel a tiszt. bizottmány előtt, melyek a sanyarnu mult romjainak eltakarítását és az új hajlék tülthető berendezését czélozzák, hogy a törvényhozás alkotásait a nemzet anyagi és szellemi előhaladásának hátránya nélkül bevéthassa.

Foganassittakból hármat említek meg, melyek az anyagi téren az égetővé vált szükségeknek elenyészhetését fogják előidézni; az urbéri törvényszékek felállítását, a telekkönyvi intézmény behozatalt és az Erdélyt hosszabban átszelő vasutivonal építésének megkezdését. Gyűlölte vált kérdések nyerneek ezek által igazságos megoldást. A birtokrendezésnek általánosítása válik lehetővé, megnyílik a hitel, melylyel a czélszerű beruházáshoz kíváncsi tőkék előteremthetők és a közlekedés óriási javítása által a nagyobb termelés is értékesíthető lesz.

Megyéinknek legnagyobb része oly szerencsés, hogy egész mérvben fogja érezhetni azoknak hatását; a központ emelkedésében is részesülve. Habár mindezeknek következtése is lesz a közigazgatás teendőinek szaporulata, a lankadni nem tudó buzgóság a tisztikar részéről igyekezni fog azoknak megfelelni, mint a hogy eddig is tette, miről meggyőződhetik a tisztelt bizottmány a most teendő jelentéseiből.

A mult nyitgeiből a teljes kibontakozás is nem sokára bekövetkezik és az önkormányzat a felelős kormányrendszerrel kiegyeztetve a nemzeti jogos igények kielégítése az egységes királyságban a honpolgárainak egy erős politikai nemzettesté alakulását fogják eredményezni, s ennek elő-

segéllésére az áldozattól sem riadnak vissza a hazafiak, ily szellem ha vezérel munkásságunk körében az általános mivelődés előmozdítását a létező viszonyokhoz mérve is felkarolandjuk, az eredmény csak áldáshozó lehet.

A tisztelt bizottmány türelmével nem kívánván visszaélni, a megyének ugy közigazgatási, mint törvénykezési állását nem esetlem, az erre hivatott tisztviselők által a részletek előadása meg fog történni, ezekből és ezek után itéljen a tisztelt bizottmány.

Ezennel a gyűlést megnyitottam nyilvánítom.

A részletekről jövő számban. Legyen most elég annyit mondanunk, hogy a tanácskozás teljes higgadtsággal, mérsékelt hazafias irányban folyt, s a bizottmány tapintatosan oldott meg határozataival ezuttal is nem egy fontos kérdést.

Aranyasszók képviselő állandó bizottmányának 1868. március hav 2. 3. 4. napjain tartott gyűlése folyamáról bátor vagyok némeket feljegyezni.

Ös szokás szerint küldöttség által meghívott és eljénzések között megjelent, ideigl. mlt. főkirálybíró úr elnöki széktől elfoglalván, a tényekhez híven adja elő, hogy a legközelebbi állandó bizottmányi gyűlés határozatai miképpen vétettek teljesedésbe: a népnevelési egyletek alakítása, a székek közjvai feletti számadások és a tisztviselői jegyzőkönyvek átvizsgálása tárgyában kiküldött bizottságok által, melyek külön is tárgyai lesznek a tanácskozáson. Továbbá a közigazgatás és közigazdászati terén történetekről tevén részletes és tetszéssel fogadott jelentést, egyszersmind felhívja törvényszéki alkirálybíró Szilágyi Miklóst a törvénykezési téren történetek s azok miként állásáról tudósítása megtételére, mire nevezett alkirálybíró úr mind a társas törvényszék, mind az egyes bíróság részéről a polgári, büntető, urbéri és váltóügyekről külön-külön részletezett tudósítását megtevén, mindkét rendbeli előadás közzététessel és helyesléssel fogadtatván, jegyzőkönyvileg a bizottmány elismerését és köszönetét fejezte ki az érvényes eljárásakért.

Ezntán olvastattak az 1867. évi XIII. YVIII. szentesített törvények, ezek a felolvasás által kihirdettévé, határozottat királyi biztos ö nagyméltóságot megkérni az ö es. kir. apostoli Felsége által aláírtaknak megküldését eszközölni. A törvényszék testületénél alkalmazandó árvaszéki aljegyzőknek közfelkialtás által megválasztattak, az előbbi választó gyűlésen árvaiszéki bírák már elválasztva volt Gyarmati Dénes és Csépe Tamás.

Dulló-segédek választása most, midőn a törvényhatóságok hatás s azzal kapcsolatban az egyes tisztviselők teendői körének szabályozása az országgyűlési megoldás küszöbén állanak, nem látnak szükségessé, fenntartja azonban jogát a bizottmány, midőn annak szükségét látandja, azonnal választhatni.

A rögtönbírósi szabályokról tett tudósítás ötleteiből: a rendes és pótlóbírák kijelölése azon nem várt esetre halasztatott, ha tán annak szükségé beállna.

Az 1847-ben született hadköteles ifjak öszseírása felett rendelkező honvédelmi magas miniszteri rendelet felolvasása után emelkedtek bekételenkedő s azt törvénybe iktatózónak nyilvánító egyes szövegek, de főjegyző azok számára újból felolvasván a 18523. 1867. szám alatt kelt magas honvédelmi miniszteri rendelet kezdő sorait: „Hogy azon esetre, ha országgyűlésileg egy hozandó különös törvény alapján, 1868-dik évben az újonczállítás szükségessége bekövetkeznék stb. minden elhamarkodás, akadály és zavar nélkül keresztlvitethessék“ stb., s általán a nagyobb rész azon véleményben levén, hogy éppen az okszert elővigyázat teszi szükségessé számotvetni előre a nemzet erejéről: mint czélszerű előleges intézkedés tudomásul vétetett.

A tiszteltbeli törvényszéki ülnökök választását és alkalmazását szabályzó igazságügyminiszteri rendelet tudomásul vétetvén, mivel ezen szék törvényszéke bíráinak kevesebb száma miatt gyakran azon állásban jut, hogy valamely tárgy elláthatása végett költségesen más törvényhatóságtól kell hogy törvényszéki bíró hívjon meg; kijelölés után törvényszéki tiszteletbeli ülnökök választottat Szentpáli Károly közigazgatási aljegyző. Tudósító legérdekesebbnek találja ezen gyűlés tárgyai között a népnevelési ügyi bizottságnak e tárgybani véleményét, mint a bizottmány telytartalmulag elfogadott és másolatban én is megküldök.

Nem kevesebb érdekeltséggel fogadtatott az erdélyi gazdasági-egyletnek a 50-ár leendő szabályozása érdekében 1868. febr. 5-kén 20. szám alatt kelt és az országgyűléshez is felterjesztett emlékirata; oly alapos és dühthetetlen érvekkel van az támogatva, hogy nem pártolni nem lehetett, azért pártoló felirat határozottat a mellett.

A testvér-törvényhatóságoknak különböz, u. m. a nemzetiségi kérdés megoldása, a törvényhatósági önkormányzat és parlamentaris felelős kormány öszhangzába hozatala, a törvényhatósági hatáskörnek állitólaga a miniszterium által lett megszoritása stb. stb. érdekekben kelt át- és felirataikra nézve, a kelt határozatok szellemét azon óhajttal lengette át: „Vajha a törvényhozás minél előbb

azon állásban lehetne, hogy mindazon, mind más több az önkormányzat szűnetelése alatt annyira fel-nőtt, és oly sürgős megoldást váró belügyi kérdéseket is a kedélyek megnyugtatóval oldhasa meg-mielőbb.

Különbféle keblidolgokról intézkedtünk, s különösen a 11-ik volt székely huszár-ezred katonaló-állításai és felszerelési alapjok kiadása iránt a fő-méltósága pénzügyminiszteriumhoz feliratot bta-rotztunk.

More patrio következett az igen szívélyes, őszinte és kedélyes magyar ebéd, hol nem késtek a komoly és vidor felköszöntések a felséges ural-kodó-párért és családjáért, magyar királyi minisz-teriumért, Deák Ferenczért stb. A ki továbbacska néz és lát, s szembe teszi e gyűlés magatartását az 1861- és 63-dik évekkel, azt következteti a gyűlés magatartásából, hogy ez azon politikát kö-veti, miszerint, midőn hazája és nemzete érdeke kívánja, határozott ellenzék mint volt 1861—63-ban, ha pedig a nép bizalma által felment kormány-a van, figyelemmel kíséri ugyan tetteit, de egyszer-smind támogatja is azt.

Egy bizottmányi tag.

Marosszékek, Nyárad-Szt-Benedek, márcz. 18-kán, 1868. — A „K. Közlöny“ azon lapjában, mely márczius 10-kéről adatott ki, le van írva a márczius 2-kán kezdődőleg lefolyt marosszéki bi-zottmányi-gyűlés folyama. Egyebekkel, hogy ott mit ir rendes levelező úr, nincs közöm, hanem azt nem hallgathatom el, miképp azt írja, hogy az es-eküdt dultól-segéd választás organisatióig való elba-lasztása a balpárt részéről jött kezdeményezés lett volna s talán egészen annak diadala is. Az indit-ványt én tettem a kellő indokokkal és a közönség a székely közönség részéről nagy tetszéssel talál-kozott, egyetlen hang emelkedett ellene, de az is elnémult, az enunciatio is így hangzott: hogy ez és ez egyes indítvány ellenmondásra nem találván, általánosan elfogadtatott, hogy az esküdt-választás elhalasztatik. A balpárt a választási czédulákát is készen volt, tehát következetesen nem is kezde-ményezhetett. Én kezdtem, a nép érületét akarván tolmácsolni, én pedig balpárti nem vagyok. Nem is leszek; a kormány mindaddig, míg ez úton jár, tisz-telni, segélni fogom kicsiny erőmmel. S hogy pe-dig nem vagyok azelőtt egy fertyál órával a kór-mány mellett és a kormányt pellengérré állani aka-rókkal szemben tett beszédemmel is bebizonyított-am. Nem akarom a nemzet szent hajóját parthoz vezetni vállalkozó nemeseket az árborczól leverní, hogy a hajó ismét elcsúszjon. A helyes ellenzé-keket szeretem, az egyházi téren magam is a voltam ifjúságom óta és leszek is, míg szükség lesz. A politikai téren is ott leszek, ha a hatalmat ellen-súlyozni s lehető botlásait helyreigazítani kellend; de hatra-vakra, titni, verni a legnemesebbeket nem fogom. És mikor az ellenzék sorába lépek is, egyes eljárásokkal szemben nyíltan fogok kilépni, nem utczákon és szegleteken és nem fogok szenvedé-lyesek, epések, elégtelenelek társaságához tartozni. Meglehet megadhatom az árát, megadtam én egy-házi küzdelmeimnek is; de azért nem veszem el és ha elveszek is, mindegy; de meggyőződéseim-mel veszek el. Az élet logica. Eljen a haza és nem-zeti kormány.

Vályi Pál,
ny.-sz.-benedeki ref. pap.

Ausztria.

Bécs, márczius 19. Az urakházának mai ülése nagyon látogatott volt; a cs. kir. főherczegek nem voltak jelen. Gr. Thun Leo szintén megjelent és kinyilatkoztatja, hogy ő az urakházának hozott határozata folytán ő Felségéhez folyamodott fel-mentéseért, mint a magas ház tagja, — választul azonban egy császári kéziratot kapott, melyben ő Felsége nem érzi magát arra indíttatva, hogy őt e tagságtól felmentse, sőt inkább felhívja: kötele-ségének, mint az urakházának tagja, megfelelni. Napirenden van a házassági törvény. Mensdorff a tárgyalás elnapolását indítványozza, míg a kormány nem lesz azon helyzetben, hogy a Rómával folyta-tott alkudozásokról felvilágosítást nyújtson. — Has-ner kinyilatkoztatja, hogy a kormány a többség nézetét osztja; hogy ezt elodázhatalan szükségnek tartja, s meg van győződve, hogy a Rómával való alkudozások kevés jóakarat mellett csakhamar be-fejeztethetnek. A concordatum — ugymond — akadály, s annak félretelese nem szerződési sére-lem. Rechberg és Bloome a kisebbségi szerződést pártolják. Rauscher a concordatumot védi. A vita holnap folytatatik.

KÜLFÖLD.

SZERBIA. Az optimismus azt a hirt terjesz-tette, hogy a Dunafejedelemségekben újra csend uralkodik. E hírekre a szerb Skupesina lap ezt írja:

„Nem említhetjük pirulás nélkül, hogy a volt szerb kormány személyes érdekeinek megmentésére a hatalmasságok előtt meghunyászkodott, s ezzel megsemmisítette befolyását. Ily kormány nem áll-hatott fenn soká; csakhamar meg is bukott; a mos-tani kormány fejedelmének bölcs vezetése mellett

újra fölemelte hazánk méltóságát, annak új politi-kai életet adott. Jelenleg Szerbia teljesen fel van fegyverezve, hadi készletekkel kellően ellátva; ké-szen áll minden eshetőségre, s az ellenséggel ké-pes lesz megmérkőzni.

Körülbelül 100,000 harc-os és a vágától, hogy küzdhesen hazája jogaiért, míg csak nem rég alig volt 3000 katonánk. Ezelőtt egész Szerbi-ban alig volt 25,000 puská, most több van 300,000-nél. A nép fegyver nélkül volt; most föl van fegy-verezve, s tudjuk, hogy a jó fegyver kétszeresi a katona bátoraságát.

Mi az ellenőrzést illeti, melyet Törökország vagy bármely más hatalom akar fegyverkezésünk ellen gyakorolni, reméljük, hogy azt a szerb kór-mány el fogja tudni távolítani, miután a fegyver-kezésre teljes joga van. Szerbia nem fog egyedül állani, ha védelmeznie kellend érdekeit; lesz mind erkölcsi, mind anyagi támasza. A porta magatartá-sával csak élesíti a tüzet; ennek mi nagyon örü-lünk.

FRANCZIAORSZÁG. A „Constitutionnel“ megczáfolja a Dunafejedelemségekre vonatkozó osztrák-francia tervekről szárnyaló híreket. A fran-czia lap szöszterint ezt mondja:

„Hohenzollern herczeg képviseli azt, mit a francia kormány dunai politikájának végcéljálul tekint. Sajnálkozunk bizonyos pártok kísérletei fe-llett, midőn oly híreket törekszenek hitelle méltókká tenni, melyek csupán a román nép elszigetelésére czéloznak egy barátságos hatalomtól. Majd azt tö-rekszenek elbitetni, hogy a francia kormány elő-mozdítja Couda fejedelem visszahelyezését, majd ismét állítják, hogy Napoleon császár megígérte volna Salzburgban, miszerint nem fogja ellenezni Romániának Ausztriához való annexióját. Felhatal-maztattunk, hogy ezen egy Napoleon császár mint Ferencz József császár politikájával ellenmondás-ban levő állításokat formaszerint megczáfoljuk.

— Napoleon herczeg utazásáról új versiók szárnyalnak. Egy délfancia lap összefüggésbe hozza azt a római kérdéssel. A „Wessager di Midi“ nek Rómából írják, hogy a pápa világi hatalmának fentartására szerződés létezik, melyet legközelebb Francia- és Poroszország kötött. E szerződésnél fogva kölcsönösen kötelezik magukat nevezett ha-talmasságok, eltekintve a római kérdéssel össze-függésben nem álló eventualitásoktól, és minden személyes kérdés kizárásával, a pápa souverainitá-sát, mint függetlenségének egyetlen biztosítékát megvédeni, megtartván számára Rómát, s mostani territoriumát. Menabrea kénytelen volt meghajolni e nemzetközi szerződés előtt, melyet közölték vele, és a mely ellen nem lehetett kifogása. A florenzi kormány, midőn ekként a szerződés létezését ellen-mondás nélkül elfogadta, örökre lemondott Rómá-ról, mint fővárosról, úgy az egyházi állam területé-ről is, melyet most két elsőrendű hatalom garanti-roz. Florenceben titkolják ezen porosz-francia conventiót, s még sokáig fogják bizonyára titkolni, de Rómában tudják, hogy az örök város, történet-jék bármí, mindig a pápáé marad.

— A „Bulletin international“ legjobb forrás-ból tudni akarja, hogy a francia kormány, mint a Dunafejedelemségeket garantírozó hatalom, kinyilat-koztatta, hogy a maga részéről beleegyezik abba, miszerint a török seregek bevonuljanak Moldva-Olábországba, ha a fejedelem az ország alaptör-vényeit módosítani akarja. Hozzáteszi még, hogy Ausztria és Anglia ugyanezen értelemben akarnak nyilatkozni. Nehéz elhinni, jegyzi meg erre az Univer, hogy a Bulletin international oly pontosan tudná nem csak azt, hogy mily nyilatkozatot tett Franciaország, de még azt is, hogy mit szándé-kozik Ausztria és Anglia tenni. E híreket tehát tel-jes fentartás mellett közöljük.

— A hírlapírók végre felfedezték Napoleon herczeg utazásának titkát. Többé nem arról van szó, hogy Európa koalíciót képezzen Oroszország ellen, sőt ellenkezőleg nagyon is békés szándékok vannak: a herczeg állítólag megbízottat küldött, meg lehetne-e Poroszországot a congressus eszmé-jének nyerni. A congressust természetesen általá-nos lefegyverkezés fogja megelőzni.

Ez a legújabb felfedezés, melyet azonban a kormány nem garantíroz.

OLASZORSZÁG. A brigantíság terjedése el-len Terra di Lavoro és Molise tartományok petitió nyújtottak be a kamarához, hogy tegyenek gyors intézkedéseket annak megállítására. A dolog a márczius 15-én tartott kamarai ülésben tárgyalta-tott — hol felolvastattott a kérvényi választmány azon ajánlata, hogy a kérvényi tétessék át a kór-mányhoz. A kamara és kormány elfogadták ezen aján-latot, s a felett a miniszterelnök kijelenté, hogy a szükséges katonai rendszabályok meg vannak téve. A kamarát nagyon felvidították Del Zio képviselő-nek az illető discussio folyamában tett ajánlatai, melynek végén oly napirendet kívánt kitűztetni, hogy hírvassanak meg minden európai hatalmassá-gok képviselői, hogy lépjenek az olasz parlamentbe s vegyenek részt a brigantíság felett folytatott vi-tákban. A ház hangos nevetésben tört ki s az elnök alig volt képes megértetni magát a keletkezett zaj-ban. Az indítványt tevő szavaira azon megjegyzést tette, hogy ha az európai hatalmak engedének is felhívásának, de a házszabályok 59-dik §-a elzárja előttök a parlament ajtaját. Ő tehát nem bocsát-hatja az ajánlatot szavazatra.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Ő Felsége a magyar püspökök által be-nyújtott elaboratoriumot azon megjegyzéssel utasi-totta vissza, hogy az az országgyűléshez tartozik.

— A „Wiener Ztg“ f. hó 18-káról követ-kező czáfolatot hoz: A „Militär Ztg“ mai száma ezen fölrattal: „A dualismus a hadseregben,“ — a közlések s következtetéseknek oly lánczolatát foglalja magában, melynek alapját teljesen valótlanok nyilvánítani föl vagyunk hatal-mazva. A birodalmi hadügyminiszter, a magyar or-szágos honvédelmi miniszter s Gelieb Richárd osztálytanácsos közt még semmiféle egyezkedések sem történtek az új honvédelmi törvény iránt. Egy új honvédelmi törvényjavaslat, a maga elveiben, az itt összegyűlt tábornokok tanácskozásából eredvén, közel áll a befejeztetéshez, s ez a birodalmi had-ügyminiszter részéről alapul fog behozatni a biro-dalom mindkét fele országos honvédelmi miniszte-riumaival való tárgyalásban, mivel a birodalom mindkét felének állam-alaptörvényei szerint, a véd-rendszert hasonló elvek szerint kell meg-állapítani. Tehát egy vérendszer iránt — különö-sen Magyarország számára — a birodalmi hadügy-miniszter s a magyar országos honvédelmi minisz-ter közti egyoldalu egyezkedés nemcsak meg nem engedhető, hanem ez egyenesen az állam-alaptör-vények megsértése volna, miknek lelkiismeretes tisz-teletbentartását a birodalmi hadügyminiszter külön-böző alkalmakkal biztosítja. Egyébiránt a birodalmi hadügyminiszter, a f. hó 13-dikán, Gliczy őrnagy által a magyar delegatióban tett nyilatkozatában, világosan kijelölé a hadseregi kérdésben való állá-sát, midőn ezt mondá: „hogy ő, mint felelős kö-zös hadügyminiszter, nem lehet hivatva, a törvény-nek (az 1867-dik évi 12-dik t.-czikk 11. §.) oly magyarázatát elfogadni, mely által az összes sereg-nek két seregbe szétszakasztása történne, s ezen szétszakasztással a monarchia érdeke, vala-mint a magyar korona országainak érdeke is ve-szélyeztetve lenne.“ A birodalmi hadügyminiszter-nek ezen nyilatkozata senkit sem jogosíthatott fel oly következtetésekre, minőket a „Militär Zeitung,“ mely még hozzá szaklap, küld a világba. Egyéb-iránt végül — hiteles tudósításokra támaszkodva — közölhetjük, hogy a közös tanácskozások az érde-kelt miniszteriumok közt, a birodalom mindkét fe-lében egy egyneműleg előterjesztendő honvédelmi törvényjavaslat fölött, későbbön állanak.

— Brassóban f. hó 18-kán élénk gyűlés tartatott, melynek tárgya az ifjú szászoknak már egyik közelebbi számunkban említett programja volt. A „Kr. Ztg,“ mely jelentését még kiegészí-tetlenül hozza, azon reményét fejezi ki, hogy e programot, melynek alapvonalait az unio elisme-rése s az 1848-ki törvények szellemében reformok képezik, mindkét párt magáévá teszi, s ezzel az ő és ifjú szász párt egyesülni fog.

— A Búszörményi ellen hozott ítéletet f. hó 18-kán kellett volna teljesedésbe venni, azon-ban az elítelt veszélyes betegsége miatt, elhalasz-tatott.

— Szépné Mátrai Laura jutalomjáté-kánál f. hó 28-kán, szombaton, kerül színe a Kos-suth által fordított „Finnlandi János.“ A műről már előbbi számaink egyikében szözlünk, s így ez alka-lommal nem maradna egyéb hátra, mint a figyel-met a jutalmazott érdemeire felhívni, ha ugyan a közönség kegyét teljes mértékben birt művésznőnek erre szüksége volna.

— Negyedik zártkörű zeneestély műsorozata. Kedden, márczius 24-ken, 1868. Este 9 órakor a vigadó-teremben. 1. Farbach I. Vá-ltozatok, Verdi „ballo in maschera“ operának dal-lamára, két fuvólán zongorakísérettel: Báro Bánffy Ernő, Dietrich Amade, Ibner Gyula. 2. Reissi-ger. Trio, kamara-zene (eredeti alakban) zong-ora, hegedű, violoncell: Schell Luiza, Dr. Hintz György, Ruzicska Albert. 3. Weber. K. M. Aria „Büvös vadász“-ból Vaszi-cs Izabella. 4. Berecz Ede Trio, „Bánkban“ zongorán Klein Frigyesné, hegedűn Boér Gergely, harmoniumon Kovács Leo. 5. Concone. Kettős dal, énekli gróf Kornis Janka, gr. Bethlen Vilma. 6. Mendels-son. Concert hegedűre, zongorakísérettel Mátéfi Károly, Klein Frigyesné. — Bérleni lehet 3 elő-adásra. Kívánatra egyes jegyek is kaphatók Dem-jén László könyvkereskedésében. — Az új Ehrbar zongora és harmonium Demjén László raktárából való.

— A magyar tud. akademia tagjaivá a következők választattak meg: A nyelvészeti osztályban Barna Ferdinánd levelező taggá; a böl-csészeti osztályban külső tagokká Janet Pál és Mill Stuart John; a törvénytudományi osztály-ban Horváth Boldizsár tiszteletbeli taggá, Keleti Károly és Ökröss Bálint levelező tagokká; a ma-thematikai osztályban Vész Armin rendes, Akin Károly pedig levelező taggá; a természettudományi osztályban Haynald Lajos érsek tiszteletbeli taggá, dr. Batizfalvy Sámuel és Zsigmond Vilmos levelező tagokká, továbbá dr. Csermák Jenában és Pancic József Belgrádian külső tagokká választattak. Az akademiai új szabályok kidolgozására 12 tagból álló bizottmány küldetett ki, kik közül, hatan az igazgató-tanács tagjai közül, hatan pedig az aka-demiai tudósok köréből választattak.

— A szegedi postát f. hó 17-kén kira-bolták. A gaz tény épp oly egyszerűen, mint mo-részen hajtattott végre. Ugyanis a mint a postako-csis és a hivatalszolga a vasúti postakocsiból gya-lagszekérre rakott postacsomagokkal a földmön szokott helyén álló postaszekérhez értek, egyszerre 8—10 fegyveres rabló fogta körül őket, pisztolyo-kat szegeztek rájuk, s némelyek szerint, szájukat betömve és megkötözve, a postakocsi-ba dobták, mások szerint pedig még azt sem cselekedték. Ez-után az összes postacsomagokat zsákokba rakva, tovább álltak. Mindez az indóháztól s a vasútvon-atól alig 50—60 lépésre történt, a nélkül, hogy va-laki valamit sejtett volna, ugy, hogy mikorra fel-földöztek a vakmerő tény, a tettesek már árkon, bokron túljártak. A tény szokailan merészsége és a körülmények, melyek közt az végrehajtattott, kü-lönböle gyanura és találgatásokra szolgáltatattak al-kalmat. Megemlítjük még, mint az esemény kiegé-sztő részletét, hogy másnap délelőtt az alsóvárosi erdőhöz közel, a boszorkányszigetben, rátaláltak a helyre, hol a rablók a postacsomagokat még azon éjjel felbontották. Megtalálták ott a postaszekérnyit, természetesen fölnyitva és türesen; találtak tüm-derék fűszaggatott és fölrontott levelet és csomago-kat a földön szétszórva, többi közt egy fölrontott levelet 2 forinttal terhelve, melyet nagy kegyesen bennhagytak, vagy bennefelejtettek; találtak továbbá bankódarabokat, különösen 50 esekből elszakított részeket, mi arra mutat, hogy a gazok a sietség-ben nem nagy kímélettel tépték föl a leveleket; és végre találtak — s ez a legfurcsább találmány — egy épen maradt tíz rubeles orosz bankot, mely a látszat szerint Bajára volt cimezve. E fölfedezés máskor talán semmi különös feltűnést nem okozott volna, most azonban majd olyan gondolkodóba ejti az embereket, mint maga a rablás ténye, s fejcsó-válva kérdik egymástól: „tehát még sem volna mese az a sokat emlegetett muszka pénz?“

— Azon iszonyatos szerencsétlenségről, mely e hó 13-kán a Dunán történt, Bezdánból ír-ják: Egy a Dunán levő vízi malom tovább szállí-tása végett 26 ember csolnakba tilt, hogy a nagy horgonyt a Duna mélyéből felvegye. Azon csolnak-hoz, melyben az emberek ültek, még egy másik kisebb is volt csatolva. Midőn a 26 férfi erősen húzá a kötelet, a csolnak hirtelen megtelt vízzel s erre a férfiak hirtelen mindannyian a másik kis csolnakba ugráltak, mely azonban a terhet nem bírván meg, elmerült. A szívszaggató segélykiál-tásra mindenfelől siettek a mentő-csolnakok, de csak 10 élet s egy halottat voltak képesek a hullámok-ból kihúzni, s így 15-ön találtak sírjokat a Dunában.

Nemzeti színház.

Vasárnap, márczius 22-kén: Tóth József első fölléptéül „XI. Lajos“ adatott előre láthatólag zsúfolt ház előtt. A közönség sietett a valahára megnyerhetett híres művész classicus játékát él-vezni, s talán nincs is mért mondanunk, hogy a való a reményeket nemcsak igazolta, de felülha-ladta. A ház a szokatlan ritka élvezetet szűnni nem akaró tapsokkal fizette.

Hétfőn, márcz. 24-én Szabó Pepi jutalmául „A macska“ és „Szép Galathea“ került színre. A házat megtöltött közönség ez alkalmommal is bi-zonyosságát adá, mennyire kegyében van az eleven játéku kitűnő művésznő.

UJ POSTA.

— Bécs, márczius 21. A magyar delegatio az osztrák delegatio üzenetei és annak a magyar delegatio üzenetei iránt hozott határozatai fölött tanácskozott. A hetes alválasztmány tett jelentést ezek iránt és javasolja, hogy e tekintetben az osz-trák delegatio határozatai fogadtassanak el, mely javaslatához a gyűléstet hozzájárult. E szerint az 1868-ra szóló közös költségvetés minden pontjára nézve a teljes egyetértés helyreállított.

— Bécs, márczius 21. A házassági törvény fölött az általános tárgyalás folytatattott. Thun ve-zérszónok a többségi jelentés mellett szól. Az igaz-ságügyminiszter kijelenti, hogy szilárdan ragaszkö-dik azon állásponthoz, melyet a törvény előterjesz-tésekor elfoglalt. E törvény a szentesített állam-alaptörvények természetes folyamán; kimutatja, hogy a concordatum nem népjogi szerződés, és hogy az oly miniszterium, mely nem bírja ezt eltörölni, nem is tudhat alkotmányos alapelveket végrehaj-tani. Auersperg miniszterelnök az elnapo-lási indítvány inportunitását mutatja ki és óvást tesz a felelősség ellen azért, mi az elnapolási in-dítvány elfogadása után történne. Miután még Lich-tenfels czáfolja a kisebbségi véleményt, szavazás-hoz fogtak, melyben Mensdorff elnapolási indítvá-nya 65 szavazattal 45 ellenében és a kisebbségi vélemény 69 szavazattal 34 ellenében elvettett.

— Szt.-Pétervár, márcz. 21. Egy február 29-kén kelt császári ukáz a lengyel királyság meg-szüntetését rendeli el, mely ténynyel a császári bi-rodalommal való teljes egyesítése czéloztatik; az ukáz a belügyek kezelését kormányi biztosokra ru-házza át, kik a szt-pétervári központi hatóságnak vannak alárendelve.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

HIVATALOS.

58. 1868.

(79)

(3-3)

Egyh. t. sz.

Pályázati hirdetés.

Sz. kir. Zilah városban az ev. ref. Egyháznak az u. n. krasznateczai leányiskolához szüksége van egy tanítóra. Megállapított fizetés 300 ft. o. é. készpénz, lakás, 15 vécás föld, s egy kis bogjás rét használatára: megkivántatik, hogy az illető tanítási szakmerettel bírjon, legalább egy hangszert esmerjen, s képes legyen az elemi énektanítást eszközölni, ezenkívül feddhetlen erkölcsös élet, s törvényes nőtűlés főkötelező. Kik e feltételek mellett az állomást elnyeréséért pályázni akarnak, szükséges bizonyítványukat elküldeni, vagy körülmenyesebb tudakozódás végett, egyháztanácsi főjegyző Deáky Albrethez utasíthatnak: a választás napja f. 1868 év április 19-ére van kitűzve, mely határidőig a pályázni kívánók kéretnek szükséges lépéseiket megtenni.

Kelt Zilahi ev. ref. Egyháztanácsnak 1868 február 23-án tartott üléséből
DEÁKY ALBERT, egyh. t. főjegyző.

NEM HIVATALOS

(86)

(1-3)

Malombérlet.

A Marosvásárhelyi ev. ref. egyház ezennel köz tudomásra hozza, hogy a Maros vizén lévő részben emeletes lisztelő malmait 6 köre a rendes, 8 köre pedig egészen ujon beállított vasszerkezettel, melynek legalább 4 kövére az árverezés után műmalom szerkezet lesz beállítandó, 1868 május hó 1-jétől kezdőleg 10 egymástutáni évekre folyó év április hó 16-án délelőtti 10 órakor az egyház szentgyörgy-utczai 1087 szám alatti iskola házában tartandó közárverésen bérbe fognak adni.

A kiáltási ár évenkénti 12,000 ft. o. é. az árverezők kötelesek 10% bérlet-pénzt kész pénzben letenni, és egy évi hasznobérig felőli biztosítási képességet tanúsítani, ugyanezek írásbeli ajánlatokhoz is melléklendő.

A bérlet tárgyairól és feltételeiről h. felügyelő gondnok méltóságos Szentgyörgyi Imre urnál lehet értesülni, kívánatra ezen felvilágosítások és feltételek bérmentellen megis küldetnek.

Maros-Vásárhelyt, 1868, mártius 22-én.

Az ev. ref. egyházi tanácsból.

(82)

(2-5)

Megérkeztek az ideai töltésű
BEL- és KÜLFÖLDI

ásványos gyógyvizek,

s kaphatók kisebb és nagyobb mennyiségben, határozott jutányos áráért; ugyszintén kaphatók friss

ERFURTI

vetemény- és gazdasági magvak,

valódi franczia mák

CSIKY TESTVÉREK

fűszer, festék és anyag kereskedésökben
Kolozsvártt.

A kolozsvári kir. szab.

ZÁLOG-KÖLCSÖN-INTÉZET

kölcsönököt ad a következő tárgyakra:

- 1) ingóságok, az-az minden értékű tárgy, amely már használatban volt;
- 2) drágaságok, az-az ékszerek, drágakövek, arany-, ezüst- s más nemes ércből készült áruk;
- 3) árúk, az-az még használatban nem volt késziparkészítmények és más kereskedelmi cikkek;
- 4) értékpapírok, az-az mindennemű állam- és iparpapírok, földterhermentesítési kötvények, záloglevelek, magán-sorsjegyek és más nemű értékpapírok, amelyek a börzén árutalnak.

Mindenkinek tetszésétől függ személyesen vagy mások által nyújtani be a zálogokat, miután az intézet sem a tulajdonos, sem az átadó nevének bejelentését nem kívánja s az intézet minden fizetése szigorú titokban tartatik.

Az elfogadott tárgyakról zálogjegy szolgáltat ki, amely pontosan megőrzendő, mert csak ennek előmutatása mellett váltható ki vagy tehető be újból a zálogtárgy. A benyújtott tárgyak az intézetnél alkalmazott becső becsüli meg, kivéve az értékpapírokat, mint a melyek börzefolyama képezi becsértéküket. Minden elfogadott zálogra a becsértéknek legalább 60%, és legfeljebb 90 százaléka adatik kölcsön. A kölcsönök csak egész forintokban számíthatnak. A legkisebb kölcsönösszeg egy forint.

A kölcsönök a felek kívánsága szerint egy hótól hat hóig terjedő időre adnak, de a zálog a lejárat napjáig bár mikor kiváltható, vagy újból bérbe lehet. A lejárat napon túl ki nem váltott, vagy újból bé nem tett (át nem irt) zálogokat az intézetnek joga van azonnal elárverezni s a tulajdonos csak az intézet követelésének fedezése után fennmaradt összeghez tarthat jogot. A zálogjegyre a bétetés és lejárat napja föl van jegyezve. A zálogkölcsön részletenként is visszafizethető.

Ingóságok, drágaságok és áruknál a kölcsönök után évenként 6% kamat s a következők mellék-díjak számíthatnak: Fővételi- s becsőlési-díj: 1 óra 1%, 3 óra 2%, 6 óra 3%. Raktár- és biztosítási-díj egy egész évre 3%. A kamat és mindezen díjak csak a zálog kiváltásakor vagy átíratásakor fizetendők. — Értékpapíroknál becsőlési és biztosítási díj nem számíthatik.

Részletesebb felvilágosítást nyerhetni az intézet irodájában. Vidékiek posta útján értekezhetnek az intézetnél.

(10)

(4-*)

(72)

(2-3)

HORÁK JÓZSEF
kocsigyártó Kolozsvártt.

Egész tisztelettel jelenti a nagyérdemű közönség és urrendnek, hogy a legújabb divatu

disz hintók és vadász kocsik, ugyszintén

fedeles magyar szekerek

s minden szakmájához tartozó munkákat a legrövidebb idő alatt, tartós és jó anyagokból a legjutányosabb árakban készít. Továbbá elvállal

minden javításokat,

s elfogad vidéki megrendeléseket is.

Minden üzletéből kikerült munkáért jótállást vállal!

(87)

(1-3)

Hasznbérbe adandó fürdő.

Monostorutczában az ugynevezet Flóra meleg és hideg fürdők Szent-György napjától kezdve hasznbérbe adandók. Iránta lehet ottan a tulajdonossal értekezni.

(63)

(3-3)

Hirdetmény.

Melynélfogva alólírtak több nagyobb és kisebb eladó falusi jószágok, egy Kolozsvártt bel- és külvárosi eladó házak, kertek és szőlők — továbbá eladó butorok, és Ozd mellékiról igen jó 600 veder eladó bor találtatik, bel-székutca 133 sz. alatt

SZENKOVICH MÁRTON,
ügynök.

(62)

(3-3)

Eladó orgonák.

Két egész új orgona és ugyancsak kettő már használatban volt és általam becsértelt orgonák eladó. Bővebben értekezhetnek a megvenni akarók alólírtak bérmentes levél által. Készítetnek minden nemű oltárok, szószékek és fa vagy más masza aranyozások.

Beszterce, mártius 4-én, 1868.

BLAHUNKA LAJOS,
orgona, zongora készítő.

(76)

(3-3)

KIADÓ SZÁLLÁSOK.

Tordanteza 13 sz. a ház emeletén 7 szoba, konyha, padlás, pincze, fűs kamara, négy lóra való istálló, kocsiszín s baromfi tartó hely; továbbá földszinten 4 szoba s konyhából álló lakosztályok jelen évi Szent György napjától évre vagy húzamos időre bérbe adandók.

Értekezni lehet Kolozsvártt a háznál Molnár Miklós tulajdonosnál, esetleg bérmentes levél útján.

(78)

(2-3)

Alólírtoknak van szerencséje a t. tanár urak, fényképezők, egy szín- tén a műbarátoknak becses figyelmébe ajánlani, miszerint nála 2, tökéletes új állapotban lévő 24—25" átmérőű s kettős tárgyüvegű Voigtlander féle fénykép-gép, mely 5 1/2 hüvelyk nagyságú tárgy vagy arczképeket szabadban, egy miut szobában egyaránt készít, teljes vegyészeti és az ehhez tartozó tárgyakkal, mely áll: 1 díofa sötét kamara tejtüveggel, 2 berakó fa mélyezett, 1 három lábú állvány, 1 takarító gép, 1 fejartó gép, 7 másoló keret tükör üveggel, 1 mongoró (satinir) maschina, 1 szélyszedhető pléh (laboratorium) sötét szoba, 200 darab képek való üveg, 3 porcellán tárcsa s egy nagy fürösztő labor, több darab üveg tölcser, 2 1/2 alkohol, 1 1/2 Eissessig, 1 1/2 po kolók, majd egy lat aranyos, s egy szó val minden fényképeszethez tartozó folyadék, üveg és papír készlet meglehetősen nagy mennyiségben; továbbá egy szélyszedhető posztó háttér rámaival, egy viasz-szos vászonszőnyeg, egy utazó sátor, egy kirakat (Anslag) képeknek, több fényképek és utasítások.

Mindez bármely percben megszerezhető a legjutányosabb ár mellett s azonnal lehet dolgozni vele.

Nagyenyedén, márczius hó 1868
alázatos tisztelettel
Kun József

(81)

(2-3)

Nemes Dobokamegyében, a szamos-ujvár-besztercei utvonalon fekvő kékesi és galaczi jószágok 10—15 évre hasznbérbe adandók. Értekezni lehet tulajdonos Wesselényi Béla báróval Zsibón.

(84)

(2-3)

Kitűnő jó

BOR-ECZET

kupája 32 kr.

Kapható külmönstör utczában a Széchenyi-fürdő tulajdonosánál.

(74)

(2-3)

Különös figyelmeztetés

a Szülék számára

Gyakran felmerült eseteknél alkalman lévő sajnos tapasztalni, miszerint "Gilisztá csokoládé" név alatt ismert, kitűnő hatású szükeim üzérkedő család által utanoztatnak, s az ál-szer sajátomról vett minta szerinti utasítás mellett terjesztetik; van szerencsém a tisztelt közönségget ezennel figyelmeztetni, hogy valódi, általam készített giliszta csokoládénak csak azt ismerje el, melynél a mellékelt utasításon neven nem nyomtatva, hanem sajátkezűleg aláírva van, mint itt alább látható.

Egyébaránt legcélszerűbb a megrendeléseket közvetlenül nálam, vagy a könyvecskémben megnevezett t. Bizománysoknál eszközölni.

Tordanteza, 1868. márczius 4-én.

Tokajban

(48)

(3-3)

tűz- és jégkár elleni biztosításait

alább megnevezett helyeken székelő ügynökök urnál eszközölni sziveskedjenek.

Társaságunk, a lehető legnagyobb előnyök és kedvezményekben részesíti a t. biztosítottakat, mert nyoloz és félmillió töké mellett oly szerencsés helyzetben van, hogy egy és félmillió tartalék tőkével is rendelkezik.

A t. jégkár elleni biztosító felelőket értesítjük, miszerint azok, a kik, a lefolyt 1867 évben jégkárt nem szenvedtek, aránylag a netto díj után a tiszta jövedelemből 20% nyereségben részesítetnek, mely összegegről az idei biztosításkor — az illető ügynök urak által értesített fognak.

Bizton reméljük, hogy ezen, és más a biztosításnál nyújtandó tetemes előnyök mellett, a t. közönség, társaságunkat — biztosításaitkal — az idén is megtiszteli.

Abrudbánya: Mohay Sándor, Pongrácz Dénes; Alvincz: Kövér Lajos; Alparét: Vajda Dénes; Alsó-Rákos: Józsa András; Aranykút: Móza Samu; Alsó-Jára: Siménfalvi György; Bágyon: Dali Ádám; Bánf-Hungad: Hiry János; Baród: Gergely Ferencz; Bethlen: Bernády Dániel; Bezdéd: Válya Ferencz; Beszterce: Textoris Gusztáv; Bodola: Kósa Sándor; Bólin: Sebestyén Károly; Bükös: Keszegh Samu; Czege: Mátyás Zsigmond; Csikszerecs: Erős Elek; Deles: Róth Pál; Erdő-Szent-György: Albert Lajos; Erzsébetváros: Fogarasi János; Felvincz: Magyarai Pál; Galgóc: Kászonyi Sándor; Gerend: Hegedűs Lajos; Gyálu: Soós Ferencz; Gyergyó-Szent-Miklós: Deér Venczel; Harasztos: Székely Elek; Hóviz: Péterfy Sándor; Hidalmás: Félégyházi Lajos; Jaad: Fröh Tamás; K-Fehérvár: Matherny Emil; Dergán József; Kapnikbánya: Gruber János; Káson-Ujfalu: Bocskor Károly; Kentele: Vályi Elek; Kékes: Némethy Sándor; K-Vásárhely: Császár Lukács, Kovács Dániel; Kis-Enyed: Pap Miklós; Kolozsvár: Debreczeny Gyula, Barabás Árpád, Sallay István, Marschal József; Korond: Nán Sándor; Kor-Szent-Márton: Szalkay Ferencz; Köhalm: Lukátsi Christóf; Kudu: Rátz Gyula; Légen: Szabó József; Magyar-Frída: Finta Samu; Magyar-Fülpös: Ziliński Pál; Magyar-Lapos: Brenner Pál; Magyar-Igen: Elekcs György; Magyar-Nemegye: Csejdi István; Magyar-Régen: S. Ász István; Maros-Ujvár: Sebestyén Áron; Maros-Vásárhely: Jeney Albert; Maros-Ludas: Szabó Sándor; Mező-Szilvás: Mihály István; Mező-Bánd: Szekeres László; Mező-Szengyel: Csicsér Lajos; Mező-Örményes: Benedek Áron; Mocs: Robonczy Zsigmond; Muzsna: Hadházi József; Nagy-Enyed: Czirner József, Ungerpeck Miklós; Nagy-Ilonda: Móritz Sándor; Nyárad-Szereda: Vasz Zsigmond; Naszód: Mihály József; Oláh-Lapos: Handschild György; Oláh-Topolca: Walter Mihály; Pánczélesch: Filep István; Páptelke: Holtzer József; Pókafalva: Márk József; Radnóth: Komáromy György; Retteg: Köblös István; Szamosujvár: Dajbukát János; Sz-Máté: Nagy Mihály; Sz-Nádas: Pogány Lajos; Sz-Sebes: Simon Gergely; Székely-Udvarhely: Solymosy János; Székely-Kocsárd: Sütkös Ferencz; Segesvár: Török Ferencz; Szerdes: Sándor Lajos; Szerdahely: Boér Károly; Szék: Érsek József; Szitás-Keresztúr: Kádbó Antal; Telek: Magyarosy Ferencz; Teke: Varga Samu, Riemer Mihály; Toroczko: Korouea Antal; Toroczko-Szentgyörgy: ifj. Thoroczky Sándor; O-Torda: Osztián Testvérek; Uj-Torda: Balogh János; Tóvis: Márton Ferencz; Vaja: Cseke József; Zalatna: Jurinich Antal; Nagy Ölyvös: Mohay Károly.

Az első magyar által. biztosító társaság kolozsvári főügynöksége
Végh Bertalan.

(65)

(3-6)

Nagybani és részletes eladás.
A buda-pesti

butor-gyármű-

részvény-társulat

a téli idején alatt oly nagyszámú butorokat állított elő, és oly nagy mennyiségben, hogy mi a birodalomban létező efféle

legnagyobb

butor-raktárunkat

a t. című közönség szives figyelmébe PESTEN, nádorutca 9 sz. alatt berendezett rakhelytükön bizton ajánlhatjuk.

A butorok kitűnő minősége és a rendkívüli olcsóra szabott árak számos látogatással kecsegtetnek.

Az igazgatóság.

(75)

(3-3)

Br. Wesselényi Farkas

ur ó nga

o-fenesi szeszgyára

(20-tól 40 mázsa erőre,) minden kellékével, 1 vagy több évre kiadó. Bővebben értekezhetni helyben Száva Lajos tisztartóval. O-Fenesen, márczius 16-án, 1868.

MÁRVÁNY SÍRKÖVEK.

(69) Ezennel tudomásra juttatom, hogy Komorner S. kir. szab. márvány-készítmény-gyárának Pesten, vidéki ügynökségét átvetttem.

Ez által a Pesttől távol lakó t. közönség könnyebbé válik lenni hiszem, mert megrendeléseket a kereskedésben megtekinthető gazdag tartalomú minta-könyv alapján

sírkövek, építészeti műemkek, templomok, kávéházi és más termek berendezése

elfogadok, s a teljesítés pontosan és gyári árban fog történni. A gyári árak oly jutányosan szabvák, hogy semminemű versenytől nem tarthatok.

A gyártmányok magyar vörös márványból, porosz gránitból, fővény- vagy homokkőből készítvék, carrarai márvány, vagy a legjelesebb gyárakban készült vasöntvényű díszítményekkel; s a mintakönyvben látható 152 féle vörösmárvány, 155 féle porosz gránit, 124 féle homok-kő minta gazdag választást nyújt a legkülönfélébb ízlésnek, s e mellett minden beküldött mintarajz utáni megrendelést is elfogadok.

A szállítást illetőleg megjegyzem, hogy az koránt sem oly drága, mint tán látszólag gondolhatni, mert a kögyártmány küldemények különös előnyben részesülnek, mivel mind a gözhajózási, mind a vasúti társulatok efféle gyártmányok vitelbérét felére szállították.

A gyártmányok árait illetőleg tájékozást megjegyzem, hogy például 1 négyláb magaságú sírkő vörös-márványból 22, 25, 26, 30 ft. porosz-gránitból 50 ft. homokkőből vörös-márvány díszítéssel, kehlheimi lappal 92 ft., ezen árak fokozatosan emelkednek a tárgyak magassága, az azokra fordított munka, művészeti csin, vagy más díszítés arányában, vagy a vörös-márvány gyártmányok egész 20 láb magasságig oroszán, hamvveder, vagy üttölt vas-kereszt díszítményvel, aranyozással sat. 50 ft-tól egész 5900 ft-ig; porosz gránit gyártmányok hasonló díszítményekkel 50 ft-tól 3100 ft-ig és homokkő-gyártmányok 50 ft-tól 1500 ft-ig emelkednek.

A föliratok kimetszési és aranyozási ára külön fizetendő és következő:

- a) vörös-márvány gyártmányoknál akármiféle betti 6 kr.
- b) porosz-gránit " " " 12 kr.
- c) carrarai márványon akármiféle " " " 12 kr.
- d) kehlheimi lapon " " " 6 kr.

Midőn tehát a t. közönséget ezen ügynökségről értesítem, teljes reményben vagyok, hogy az eddig sem itt, sem Pesten nem létezett előnyös áráról meggyőződést szerezvén, előforduló márvány-készítmény szükségéi megrendelésével megtisztelni kegyeskedend.

A minta és az ahoz csatolt nyomtatott árjegyzék kereskedésben mindenkor megtekinthető.

Kolozsvártt, márczius 1868.

STEIN JÁNOS.

Magyar Kir. Széchenyi-fürdő tulajdonosánál.